

POŻEGNANIA

Janusz Skulich 1950–2016

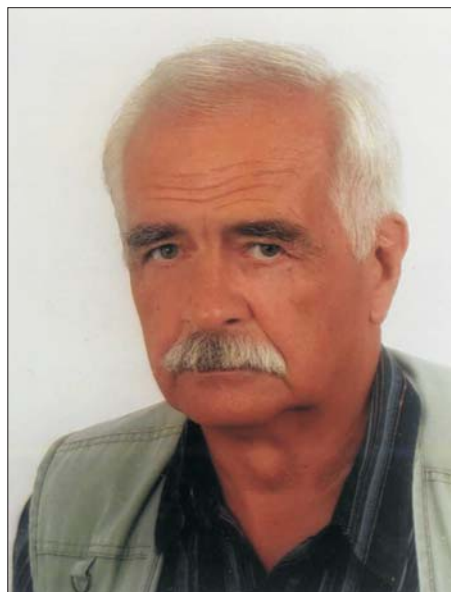
Doktor inż. Janusz Skulich – wybitny geolog petrograf, wieloletni pracownik Oddziału Karpackiego Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Był bardzo skrupulatnym i wnikliwym badaczem, wniósł znaczący wkład w rozwój geologii karpackiej. Niestety, bardzo szybko odszedł na inną służbę. Pozostawił po sobie wiele nieukończonych prac.

Urodził się 10 października 1950 r. w Katowicach, szkołę średnią ukończył w Tychach. W latach 1968–1973 studiował geologię na Akademii Górniczo-Hutniczej, gdzie na podstawie pracy magisterskiej „Mineralizacja srebrowa w złożu rud miedzi Kopalni Lubin” uzyskał tytuł magistra inżyniera geologa górniczego. W czasie studiów był zainteresowany pracą badawczą, uczestniczył w działaniach Studenckiego Koła Naukowego Geologów. Już wtedy brał udział w opracowaniu „Przewodnika mineralogicznego po Polsce” pod kierunkiem Kazimierza Maślankiewicza.

W roku 1974 podjął pracę w Oddziale Karpackim Instytutu Geologicznego jako petrograf, od 1976 r. był zatrudniony na stanowisku asystenta, a od 1979 r. – starszego asystenta. W latach 1976–1977 na AGH ukończył dodatkowo studia podyplomowe: „Szkolenie Kadr do Badań Geologicznych za Granicą” oraz „Mineralogia i Petrografia Surowców Mineralnych”. Był jednym z ostatnich w tej jednostce instytutu petrografów, którego można było uznać za człowieka od szkiełka i oka.

Od początku pracy w instytucji w Krakowie współdziałał z prof. dr. Tadeuszem Wieserem, wykonując oznaczenia minerałów ciężkich z próbek z otworów wiertniczych (Obidowa IG1). Wraz z doc. dr. hab. W. Sikorą prowadził również prace terenowe w Pieninach. Planował wówczas podjęcie tematu „Litologia i cechy sedymentacyjne albu jednostki hulińskiej (warstw ze Sztolni) w Pienińskim Pasie Skałkowym”, który w przyszłości miał być jego rozprawą doktorską. W związku z wejściem nowych zadań od 1975 r. zajmował się badaniem łupków bitumicznych w warstwach menilitowych, zwłaszcza zawartością pierwiastków promieniotwórczych. Oprócz tego współpracował przy oznaczeniach petrograficznych na potrzeby „Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski” oraz do Profili Głębokich Otworów, m.in. Jordanów. Brał udział w opracowaniach stratygrafii m.in. łańców wewnątrzgeosynklynalnych Karpat fliszowych na podstawie analizy skał egzotycznych. W 1978 r. rozpoczął realizację programu badań egzotyków karpackich. Zaowocowało to otwarciem przewodu doktorskiego w 1984 r. pt. „Skały egzotyczne w utworach fliszowych polskich Karpat na wschód od Dunajca” pod kierunkiem prof. dr. Tadeusza Wiesera. Pracę tę obronił w 2004 r.

Był znakomitym badaczem i zbieraczem skał egzotycznych w Karpatach. Część danych z wieloletnich prac została zamieszczona w sprawozdaniach w Kwartalniku Geologicznym i streszczeniach z Posiedzeń Naukowych Państwowego Instytutu Geologicznego oraz materiałach

z wielu konferencji. Całość wyników badań znajduje się w opracowaniach archiwalnych, większość z nich nie została jednak opublikowana, co jest wielką szkodą dla przyszłych i obecnie prowadzonych tematów badawczych, zwłaszcza związanych z rekonstrukcjami paleogeograficznymi. W ramach swoich prac sprecyzował definicję skał egzotycznych oraz wyróżnił ich rodzaje i grupy na tle profili litostratygraficznych głównych jednostek tektonicznych Karpat. Opracował zmienność tych skał zarówno w zakresie ich odmian petrograficznych, jak i częstotliwości występowania w profilu pionowym na podstawie obserwacji w płytkach cienkich. Wykonał tysiące analiz mikroskopowych, w wielu przypadkach popartych obserwacjami rentgenostrukturalnymi. Próbkę pochodziły głównie z małych fragmentów skał egzotycznych w postaci żwirów, rzadziej bloków skalnych wypreparowanych z różnych ogniw fliszu karpackiego. W czasie tych prac określał cechy poszczególnych bloków skalnych, a następnie przygotowywał preparaty mikroskopowe przeznaczone do badań w świetle przechodzącym i dla znacznej części próbek przeprowadzał pomiary planimetryczne. Uzyskane dane stanowiły podstawę do rekonstrukcji paleogeograficznych i paleotektonicznych basenów sedymentacyjnych i obszarów alimantacyjnych. Wyróżnione przez dr. J. Skulichę skały egzotyczne mogą być bardzo przydatne do korelacji utworów fliszowych oraz przy określaniu paleofacji środowisk sedymentacyjnych. Badania prowadzone przez J. Skulichę dostarczyły danych dotyczących przemian wietrzeniowych lub metasomatycznych zarówno w środowisku lądowym, jak i morskim. W dalszych planach badawczych przewidywał badania bloków skał egzotycznych w Niedźwiadzie, Stasiówce, Krościenku nad Strwiążem, Kruhelu Wielkim i innych. W obrębie płaszczowiny skolskiej zauważył obec-

ność skał pochodzących z tzw. porfirów krakowskich. Jego szczególne zainteresowania budziła obecność ignimbrytów (prawdopodobnie permskich) w piaskowcach pasierbieckich, w warstwach istebniańskich w rejonie Czarnorzek i w innych odsłonięciach. W ostatnim czasie zajmował się petrografią skomplikowanych skał proterozoicznych z Mongolii, których badania dopiero rozpoczął.

Doktor inż. Janusz Skulich wykonywał niekończące się obserwacje i oznaczenia. Jego słynnym powiedzeniem było „że życia mu zabraknie do rozwiązania wielu problemów”. Uważał, że należy je przeprowadzać bardzo dokładnie,

wykonując niezliczone oznaczenia petrograficzne. Brał czynny udział w Zjazdach Polskiego Towarzystwa Geologicznego, którego był członkiem. Pozostał po nim bogaty materiał badawczy w postaci szlifów i okazów.

Był osobą życzliwą, chociaż życie Go boleśnie doświadczało. Nigdy nie narzekał na swoje obowiązki. Janusza Skulichą zapamiętamy jako osobę uśmiechniętą i życzliwą. Mamy nadzieję, że spogląda na nas z zadowoleniem i życzliwym uśmiechem.

Antoni Wójcik